

Olsztyn, dnia 15 stycznia 2016 r.

PS-II.431.3.11.2015

Pani Jolanta Rakowska
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Rynek 5,
12-250 Orzysz

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011 r., Nr 185, poz. 1092), przekazuję Pani treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Orzyszu, z siedzibą przy ul. Rynek 5, 12-250 Orzysz, REGON: 511433686, NIP: 849-14-75-827.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Orzyszu nadzorowała Pani Jolanta Rakowska, która pełni funkcje kierownika jednostki kontrolowanej od 3 marca 2005 r.

Kontrolę przeprowadziła:

Małgorzata Renata Andrukiewicz – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze w Elku;

- legitymacja służbowa nr 21/2012 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;

- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-VI.0030.1027.2015 z dnia 29 października 2015 r.

(akta kontroli str. 7)

Kontrola została przeprowadzona w dniach: od 12 listopada 2015 r. do 18 listopada 2015 r.

Odnotowano ją w książce kontroli Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu, pod poz. 13.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli – ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczeń opiekuńczych;
- okres objęty kontrolą – okres świadczeniowy 2013/2014 (tj. od 1 listopada 2013 roku do 31 października 2014 roku), w tym: jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka; zasiłek pielęgnacyjny; specjalny zasiłek opiekuńczy; świadczenie pielęgnacyjne – okres od 1 lipca 2013 r. do 31 października 2014 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 525) w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 114 z późn. zm.) - zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.

(akta kontroli str. 7)

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

Ustalenia przeprowadzonej kontroli

I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Na terenie gminy Orzysz organem właściwym w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w okresie objętym kontrolą oraz w trakcie jej przeprowadzenia był Burmistrz Orzysza. Zadania wynikające z powyższej ustawy realizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu.

Realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w okresie objętym kontrolą zajmowali się pracownicy Sekcji Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego, w tym: jedna osoba zatrudniona od 14 maja 2004 roku na stanowisku inspektora, druga osoba zatrudniona od 23 maja 2011 roku na stanowisku referenta. Obaj pracownicy zostali zatrudnieni na umowę o pracę na czas nieokreślony w wymiarze 1 etatu finansowanego z dotacji celowej na realizację zadań zleconych. Od dnia 9 lutego 2015 roku została zatrudniona osoba na zastępstwo jednego z pracowników realizujących zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych, która w trakcie kontroli realizowała zadania objęte postępowaniem kontrolnym.

(akta kontroli str. 48)

Organizacja pracy, w ramach realizacji wyżej wymienionych zadań nie naruszała norm zatrudnienia pracowników socjalnych, określonych w przepisach o pomocy społecznej.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu posiadał pisemne upoważnienie Burmistrza Orzysza udzielone na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r.

o świadczeniach rodzinnych do prowadzenia postępowania w zakresie świadczeń rodzinnych i wydawania decyzji w niniejszym zakresie. Na wniosek dyrektora jednostki kontrolowanej Burmistrz udzielił upoważnienia do wydawania decyzji jednemu z pracowników realizujących zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych. Niemniej jednak stwierdzono, iż pracownicy nie posiadali pisemnych upoważnień do prowadzenia postępowań w zakresie świadczeń rodzinnych. Obowiązek realizacji niniejszych zadań wynikał z przyjętych przez nich zakresów czynności.

(akta kontroli str. 49-83)

Pracownicy wykonujący zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w okresie objętym kontrolą, uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu ich wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych im zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały przedstawione kontrolującej certyfikaty.

(akta kontroli str. 85-96)

Na dzień rozpoczęcia kontroli Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu wykonywał swoją działalność na podstawie statutu nadanego w drodze uchwały nr XLVI/352/10 z dnia 30 czerwca 2010 roku Rady Miejskiej w Orzyszu. Statut kontrolowanej jednostki na dzień kontroli, był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(akta kontroli str. 18-22)

Na dzień rozpoczęcia kontroli strukturę organizacyjną Ośrodka, zakres działania i zasady jego funkcjonowania określał regulamin organizacyjny przyjęty Zarządzeniem nr 4/2015 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu z dnia 1 października 2015 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego. W wyniku dokonanej analizy w trakcie kontroli stwierdzono, iż regulamin organizacyjny, na dzień kontroli, był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(akta kontroli str. 23-45)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu przy realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych korzysta z oprogramowania, którego autorem jest firma Zeto Koszalin. Na podstawie przedłożonych w trakcie kontroli kopii licencji, stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą jednostka posługiwała się aktualną wersją oprogramowania. Do akt kontroli włączono kserokopię umowy licencyjnej.

(akta kontroli str. 97-101)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu mieści się na parterze piętrowego budynku, którego właścicielem jest Urząd Miejski w Orzyszu. Wejście do budynku jest dostosowane dla osób niepełnosprawnych. Osoby, które mają trudności z poruszaniem się mogą skorzystać z podjazdu. Ośrodek jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30.

Pracownicy realizujący kontrolowane zadania zajmują jedno pomieszczenie o powierzchni ok. 17 m². W pomieszczeniu tym znajdują się cztery stanowiska pracy, w tym 2 osób realizujących kontrolowane zadania, jedno stanowisko referenta oraz jedno stanowisko – informatyka. Pomieszczenie jest wyposażone w cztery biurka, cztery fotele, kserokopiarkę, niszczarkę do

dokumentów, metalowe szafy kartotekowe. Mała powierzchnia utrudnia swobodne wykonywanie zadań oraz sprawne przyjmowanie interesantów.

W trakcie kontroli Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu poinformowała, iż Burmistrz Orzysza rozpoczął działania zmierzające do modernizacji i przystosowania nowego lokalu na siedzibę Ośrodka, co poprawi warunki pracy oraz obsługi klientów. (akta kontroli str. 104)

II. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Kontrolująca określiła, że kontroli poddanych zostanie **35** postępowań administracyjnych związanych z realizacją kontrolowanych zadań. Ilość postępowań przewidzianych do kontroli ustalono w takiej wysokości aby ustalone mierniki były reprezentatywne dla próby badawczej. Założono, że kontroli poddanych zostanie:

- 15** postępowań administracyjnych w zakresie świadczeń pielęgnacyjnych oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- 10** postępowań administracyjnych w zakresie zasiłku pielęgnacyjnego;
- 10** postępowań administracyjnych w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

Założono również, że w sytuacji wszczęcia i zakończenia przez jednostkę kontrolowaną – w okresie objętym kontrolą – mniejszej ilości postępowań administracyjnych z poszczególnych zakresów, niż wymienione powyżej, ich ilość zostanie uzupełniona z pozostałych, wyżej wymienionych zakresów prowadzonych postępowań administracyjnych – do ogólnej liczby stanowiącej 35 postępowań administracyjnych.

Ponadto założono, iż losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie spośród wszystkich postępowań administracyjnych – prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu w okresie objętym kontrolą – z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku pielęgnacyjnego i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka. (akta kontroli str. 11)

W trakcie kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu prowadził **187 postępowań administracyjnych** związanych z realizacją zadań poddanych kontroli, w tym:

- **81** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka;
- **46** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego;
- **31** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego,

- 25 postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego, z tego 2 postępowania zakończono wydaniem decyzji odmownej;
- 4 postępowania administracyjne w sprawie nienależnie pobranych świadczeń.

(akta kontroli str. 106-107)

W toku kontroli analizie poddano **35 postępowań administracyjnych** związanych z realizacją zadań objętych kontrolą, w tym:

- 10 postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka;
- 10 postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego; w tym 1 postępowanie administracyjne w sprawie nienależnie pobranych świadczeń;
- 8 postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego;
- 7 postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego;

Ponadto kontroli i analizie poddano akta 15 osób, w tym: 8 pobierających świadczenie pielęgnacyjne oraz 7 pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy w zakresie opłacania bądź nieopłacania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za te osoby. Stwierdzono, iż jednostka kontrolowana opłacała składki za osoby, które oświadczyły, iż nie są ubezpieczone z innego tytułu.

Akta analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano dyrektorowi jednostki kontrolowanej oraz pracownikom Sekcji Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego realizującym zadania objęte kontrolą instruktażu i wskazówek mogących usprawnić podejmowane działania związane z realizacją nałożonych na jednostkę kontrolowaną zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wyniki kontroli zostały omówione z dyrektorem jednostki kontrolowanej w dniu zakończenia postępowania kontrolnego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu prowadzi rejestr skarg i wniosków, który znajduje się w gabinecie dyrektora jednostki, a informacja o tym zamieszczona została na tablicy ogłoszeń znajdującej się w Ośrodku.

W okresie objętym kontrolą do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej nie wpłynęły żadne skargi dotyczące realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, co wynikało z pisemnej informacji dyrektora jednostki kierowanej oraz przedłożonego w trakcie kontroli rejestru skarg i wniosków prowadzonego przez jednostkę kontrolowaną.

(akta kontroli str. 103)

W zakresie objętym postępowaniem kontrolnym stwierdzono:

• ***uchybień powtarzalne:***

- w 8 skontrolowanych aktach spraw zakończonych przyznaniem prawa do wnioskowanych świadczeń opiekuńczych, co stanowiło 53,33% skontrolowanych spraw przyznających prawa do tych świadczeń, stwierdzono brak udokumentowanego potwierdzenia faktu poinformowania świadczeniobiorców o nie opłacaniu składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe bądź zdrowotne (z podaniem przyczyn)

(akta kontroli str. 248-249, 255, 267, 277-278, 281-282, 285, 288)

Skutek stwierdzonego uchybienia:

Skutkowało to brakiem możliwości zweryfikowania przez świadczeniobiorców zasadności nieopłacenia składek emerytalno-rentowych i zdrowotnych.

• ***uchybień nie mające wpływu na kontrolowaną działalność:***

- brak upoważnień organu właściwego udzielonych pracownikom merytorycznym jednostki kontrolowanej do prowadzenia postępowań administracyjnych w zakresie zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Skutek stwierdzonego uchybienia:

Działanie organu niezgodne z art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

- we wszystkich skontrolowanych aktach spraw zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych przyznających prawo do wnioskowanych świadczeń, stwierdzono brak udokumentowanego przekazania świadczeniobiorcy pouczenia o okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń rodzinnych albo wstrzymania ich wypłaty w całości lub części, co nie wyczerpuje wymogów pouczenia w rozumieniu art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(akta kontroli str. 303-305)

Skutek stwierdzonego uchybienia:

Na ostatni dzień objęty kontrolą nie stwierdzono żadnych skutków powyższego uchybienia dotyczących skontrolowanych akt.

Przyczyny powstania uchybień:

- niejednolite postrzeganie obowiązku wynikającego z art. 9 Kpa oraz z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie należytego i wyczerpującego informowania stron postępowania administracyjnego o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie praw i obowiązków uczestników tego postępowania;
- niewystarczający nadzór dyrektora jednostki kontrolowanej nad realizacją bieżących zadań objętych kontrolą.

Do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku ze stwierdzonymi w trakcie kontroli uchybieniami – działając w oparciu o art. 46 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) – wnoszę o podjęcie stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie poprzez realizację następujących zaleceń:

1. W aktach spraw dotyczących przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego, dokumentować fakt poinformowania świadczeniobiorców o opłacie lub nie (z podaniem przyczyn) składek zdrowotnych bądź też emerytalno- rentowych.
2. Podjąć stosowne działania celem udzielenia przez organ właściwy pracownikom merytorycznym realizującym zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych upoważnienia do prowadzenia postępowań administracyjnych w niniejszym zakresie.
3. Dokumentować przekazanie świadczeniobiorcy pouczenia o okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń rodzinnych albo wstrzymania ich wypłaty w całości lub części wyczerpując wymogi pouczenia w rozumieniu art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 114 z późn. zm.).

Proszę Panią Dyrektor o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki